

En traktor är ett formidabelt hjälpmedel som underlättar på väldigt många olika sätt i det dagliga arbete, både när det kommer till tunga lyft eller vid transporter.

Ska man köpa sin första traktor bör man först ha klart för sig vad man ska ha den till och vilka redskap man kommer behöva.

Hur ser min mark ut? Är det mycket branta backar kan det vara bra att ha fyrhjulsdraft som alternativ. Har traktorn frontlastare har du plötsligt ännu mera möjligheter, men då tillkommer även en bra skopa och pallgafflar.

Man kan plöja sin mark, gödsla, harva och så, skörda m.m. Man kan ploga snö, köra hem ved, lyfta sten, bära material, kapa och klyva ved eller varför inte skjutsa studenter.

De flesta traktorer har två lyftarmar bak som rör sig uppåt och nedåt, längst ut på dem sitter (oftast) en rörlig kula med ett stort hål i, i dessa hål kopplar man redskapen. Högre upp sitter en tryckstång, en lös arm som man kan länga och korta av beroende på vilken vinkel man vill ha på det man kopplar på. Tillsammans bildar lyftarmarna och tryckstången en så kallad trepunktslyft som passar till redskap med trepunktsfästen.

Förutom det finns det oftast ett eller flera hydrauluttag som man kopplar hydraulslangar till vilket möjliggör att man t.ex. kan tippa av ett lass från en vagn eller driva olika hydraultrycksberoende maskiner. Traktorer har även en kraftig dragkrok.

Som vanligt vid ett inköp ska man ju vara noggran och fråga mycket, hur många timmar har den gått? Service? Oljor? Hur är bromsarna? Bromsar är otroligt viktigt när man kör med tungt lass utför, man kan inte lita på motorbromsen alena. Däcken bör ha ordentliga mönster för ett säkert grepp samt att däck till traktorer är dyra i inköp. Annars är kedjor ett måste vid snöröjning oavsett mönstren på däcken. Det fina med traktorer är att man lätt ser om en traktor har blivit omskött eller inte, en trött slitvarg ser sällan bra ut, precis som med bilar.

I många fall kan en traktor vara en bättre investering än att t. ex. skaffa en ATV med tillbehör. Med en traktor får mer kraft, mer möjligheter med tillbehörsutbud m.m.. En sak man bör tänka på är att traktorn ska ha en hytt eller en så kallad störtbåge som skyddar dig om traktorn skulle stjälpas.

Arbete och skötsel

Som med allt skall ju arbetet planeras! Har man ett större traktorjobb i antågande ska den smörjas med ett smörjfett, det finns smörjnipplar lite varstans på traktorn, vid styrleder, lyftanordningar, frontlastaren m.m. Har man ingen instruktionsbok får man få leta, inget skal gnissla eller låta illa. För att applicera smörjfettet behövs en fettsspruta.

Oljor och kylarvätskan ska kontrolleras och fyllas på eller bytas vid behov. Luften i däcken ska kontrolleras åtminstone en gång per år. En vagn måste man oftast höja upp med en domkraft under hjulaxeln för att det skall gå lätt att smörja axeln.

Redskapen.

Oavsett vad det gäller för redskap vare sig det är en tre-skärig plog, en slätterbalk eller en vagn så ska den vara klar att tas i bruk. Med det menas att den ska vara rengjord, uppsmord och kontrollerad. Skärande knivar skall vara slipade o s v. Detta görs förslagsvis efter att man har använt redskapet så att de är klara att användas igen vid behov.

På så vis ser man eventuella skador och har då tid att åtgärda det till nästa gång. Att ligga setget före helt enkelt! I skördetider har man inte tid att sitta och vänta på reservdelar medans regnmolnen hopar sig. Glöm inte att kraftöverföringsaxel/axlarna också ska smörjas, precis som med kedjor och kugghjul. Tvätta av jord och lera med vatten innan du ställer undan maskinerna.

Kan man svetsa kan man spara många tusenlappar med redskapsreparation och även spara långa väntetider på reservdelsleveranser. Därför är det ett bra råd att alla som har en traktor med diverse redskap ska gå någon form av svetskurs eller i alla fall läras sig att svetsa hjälpligt.

När man ska sätta för ett redskap skall man även där ha planerat. Har man exempelvis en hövändare påkopplad och ska ställa av den, då ska man ställa av den på ett plant underlag, gärna så att även traktorn står så plant som möjligt, då man i och med detta har det lättare när den ska kopplas på igen.

Man backar mot redskapet sakta och säkert, sänker man lyftarmarna och kopplar på dem. Efter detta sätter man fast tryckstången och kopplar på eventuell kraftöverföringsaxeln eller hydraulslangar. Använd alltid ordentliga handskar vid all smörjning och koppling.

Om redskapet man har drivs via kraftuttaget så måste kraftöverföringsaxeln ha ett fullgott skydd av gul plast samt låsas fast med en kedja så det inte snurrar med. **Gå aldrig nära en snurrande kraftöverföringsaxel!**

Under vintern ska man givetvis använda motorvärmare och har man snökedjor så förbättrar de greppet avsevärt vid snöröjningen, framför allt om man plogar med ett shaktblad. När det är mycket snö kan trycket på shaktbladet vara så stort att traktorn trycks/vrids ned i diket, då är det bättre att ploga två gånger istället.

När man lägger på snökedjor så skall de inte sitta tight på däcket, man ska kunna få in en knuten hand mellan kedja och däck.

Redskapen som man använder bör ställas av på brädbitar så de inte riskerar att frysa fast i is, framförallt i töväder bör man beakta detta.

Har man otur kan man bryta sönde redskapet.